

SMARTARE SAMHÄLLSBYGGNADSPROCESS

INFORMATIONSMÖTE MÅNDAG DEN 19 DECEMBER, 2022

LANTMÄTERIET

INFORMATION OM FLERA DATAMÄNGDER PÅ WEBBEN

🔒 <https://www.lantmateriet.se/smartsam/>

LANTMÄTERIET | Smartare samhällsbyggnadsprocess vi Englan

Startsida Om projektet Nyheter Utbildningar Kontakt 🔍 SÖK

Smartare samhällsbyggnadsprocess

Smartare samhällsbyggnadsprocess syftar till att med digitaliseringens möjligheter skapa en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta för medborgare, företag och andra aktörer.

Regeringsuppdraget att etablera en nationell digital infrastruktur för [tillgängliggörande av standardiserade dataset](#), syftar till att skapa nationellt standardiserade informationsmängder och tillgängliggöra dessa i säkra och effektiva system.

Denna information kan sedan användas i nationella verktyg för att skapa mer underbyggda beslut och mer effektiv handläggning av ärenden inom samhällsbyggnad.

Webbinarium 13 oktober

Se hälsodagswebbinariet i eftermiddag. Där informeras bland annat om de nyheter som uppstår vid anpassning till nationella specifikationer, status i projektet, nya datamängdskartan och visionen för en digital samhällsbyggnadsprocess.

Den Nationella geodataplattformen

I den Nationella geodataplattformen (NCP) kan producenter tillgängliggöra datamängder, exempelvis detalplaner, som konsumenter kan konsumera. Läs mer om plattformen och hur du som producent eller konsument ansluter dig.

Om projektet

Vad är egentligen smartare samhällsbyggnadsprocess? Vilka effekter bidrar det till och hur kan man delta?

Stöd vid kommunernas omställning

Här har vi samlat information som ni som kommun kan behöva under er omställning.

Grunddatadomen

Ta del av uppdraget att etablera grunddatadomen kring fastighets- och geografisk information.

Kontakta projektet

Har du frågor om projektet eller förslag på hur vi kan utveckla webbsidan? Välkommen att höra av dig till oss.

https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/

LANTMÄTERIET | Nationella geodataplattformen In English

Startsida | Om plattformen | Konsument | Producent | Datamängder | Utvecklare

Sök på Nationella geodataplattform

Nationella geodataplattformen

I den Nationella geodataplattformen (NGP) kan producenter tillgängliggöra delamängder, exempelvis detaljplaner, som konsumenter kan konsumera.

Målet med den Nationella geodataplattformen är att ge åtkomst till nationellt standardiserad grunddata i olika processer i samhället. Fokus för plattformens datamängder idag ligger inom samhällsbyggnadsprocessen.

I arbetet med att ta fram den Nationella geodataplattformen, för informationsutbyte i samhällsbyggnadsprocessen, är nationella specifikationer en central del. Nationella specifikationer och ett ramverk för dessa, skapar förutsättningar för att flera aktörer, till exempel kommuner, kan arbeta på ett likartat sätt.

Förutom producent och konsument finns ett antal andra viktiga roller kopplade till den Nationella geodataplattformen som du kan läsa mer om på sidan om plattformen.

→ Datamängder i plattformen

Här hittar du Nationella specifikationer för respektive datamängd. Via vår e-tjänst får du en visuell överblick av de detaljplaner som finns tillgängliga just nu.

Geotorget NGP-inloggning

Teckna avtal och hantera datamängder för den Nationella geodataplattformen.

→ Nyheter

Ta del av nyheter kring den Nationella geodataplattformen.

→ Kontakt

Behöver du hjälp? Vår support för Nationell geodataplattform är tillgänglig för att svara på frågor och reda ut problem.

https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/

LANTMÄTERIET | Nationella geodataplattformen in English

Startsida Om plattformen Konsument Producent **Datamängder** Utvecklare

Sök på Nationella geodataplattform

Nationella geodataplattformen > Datamängder

Befintliga och påbörjade datamängder

Specifikationer och vägledningar

Nationellt ramverk för informationsarkitektur

Tidigare specifikationsarbete

[Lyssna](#)

Datamängder

Den Nationella geodataplattformen innehåller datamängder där varje datamängd följer gällande nationella specifikationer. På dessa sidor hittar du beskrivningar och specifikationerna (när specifikationer finns) för respektive datamängd som finns i plattformen (befintliga datamängder) eller som är på gång (påbörjade datamängder).

Innehåll på sidan

- [Vilken data finns i plattformen?](#)
- [Använda befintliga datamängder](#)
- [Om datamängder och nationella specifikationer](#)
- [Tidigare specifikationsarbete](#)

Vilken data finns i plattformen?

[Se samtliga befintliga och påbörjade datamängder](#)

Om befintliga datamängder

Befintliga datamängder följer en gällande nationell specifikation. Den första datamängden i den Nationella geodataplattformen är detaljplan. I [Lantmäteriets e-tjänst \(nytt fönster\)](#) kan du se och konsumera detaljplaner som hittills gjorts tillgängliga av Sveriges kommuner. Det är både nya och äldre, tolkade detaljplaner. Detaljplanerna visas i utzoomat läge med en prick.

Om påbörjade datamängder

För påbörjade datamängder har ett beslut för uppstart av specifikationsarbetet tagits. Därefter kan framtagandet av en specifikation komma olika långt för de olika datamängderna. Först kommer en period av förberedelser och arbete för att få fram ett första utkast av en specifikation. Efter utkast, så kommer en specifikation för test. Testperioden kan vara cirka ett år och flera olika versioner av specifikationen kan släppas innan en gällande finns.

LANTMÄTERIET | Nationella geodataplattformen is English

Startsida Om plattformen Konsument Producent **Datamängder** Utvecklare

Är på Nationella geodataplattform Sök

Nationella geodataplattformen > Datamängder > Befintliga och påbörjade datamängder

Befintliga och påbörjade datamängder
Specifikationer och vägledning
Nationellt ramverk för informationsarkitektur
Tidigare specifikationsarbete

[Lysena](#)

Befintliga och påbörjade datamängder

Här hittar du information om befintliga och påbörjade datamängder.

Befintliga datamängder följer en gällande specifikation. Påbörjade datamängder är datamängder där det tagits beslut om att nationella specifikationer ska tas fram men där det ännu inte finns en gällande specifikation.

En påbörjad specifikation kan ha olika status (nått olika långt i processen att ta fram en gällande specifikation). Under [Specifikationer](#) och [Vägledning](#) kan du läsa mer om processen att ta fram en specifikation och en specifikations olika status.

Filtera på kategori

Sök

→ Byggnad

En byggnad definieras enligt Plan- och Bygglagen, PBL, som en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den. Detta är en påbörjad datamängd som ännu inte har en gällande specifikation.

→ Detaljplan

Detaljplaninformation innehåller information om detaljplaner i Sverige. Det huvudsakliga syftet med en detaljplan är att reglera användning av mark- och vattenområden samt bebyggelse.

→ Fornlämningar

Fornlämningar är lämningar efter människors verksamhet under forna tider och berättar om vår gemensamma historia. Genom kulturmiljölagen (1988:950) har fornlämningar ett automatiskt skydd och får inte skadas eller förstöras. Fornlämningar finns i hela landet och information om dem är ett viktigt kunskapsunderlag i många olika sammanhang. Detta är en påbörjad datamängd som ännu inte har en gällande specifikation.

→ Geotekniska markundersökningar

Syftet med geotekniska markundersökningar är att fastställa jord-, berg- och grundvattenförhållanden. Det gör man genom att bestämma egenskaper hos jord och berg samt att samlas in annan relevant information om aktuellt utredningsområde. Detta är en påbörjad datamängd som ännu inte har en gällande specifikation.

→ Planbeskrivning

Till en detaljplan ska det finnas en planbeskrivning. I planbeskrivningen redovisar kommunen bland annat planeringsförutsättningarna, planens syfte och hur planen är avsedd att genomföras. Detta är en påbörjad datamängd som ännu inte har en gällande specifikation.

→ Riksintressen

Riksintressen gäller geografiska områden som har utpekats därför att de innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter. Riksintressen ska behandlas och redovisas i den kommunala översiktsplaneringen så att det blir tydligt hur dessa förhåller sig till andra intressen men också för att avvägningar mellan oförenliga riksintressen ska kunna göras. Detta är en påbörjad datamängd som ännu inte har en gällande specifikation.

BYGGNAD - 2022

- ✓ Två publiceringar av Nationell specifikation Byggnad - version 1.0 Test 4 och Test 5

- ✓ Första test-byggnaden

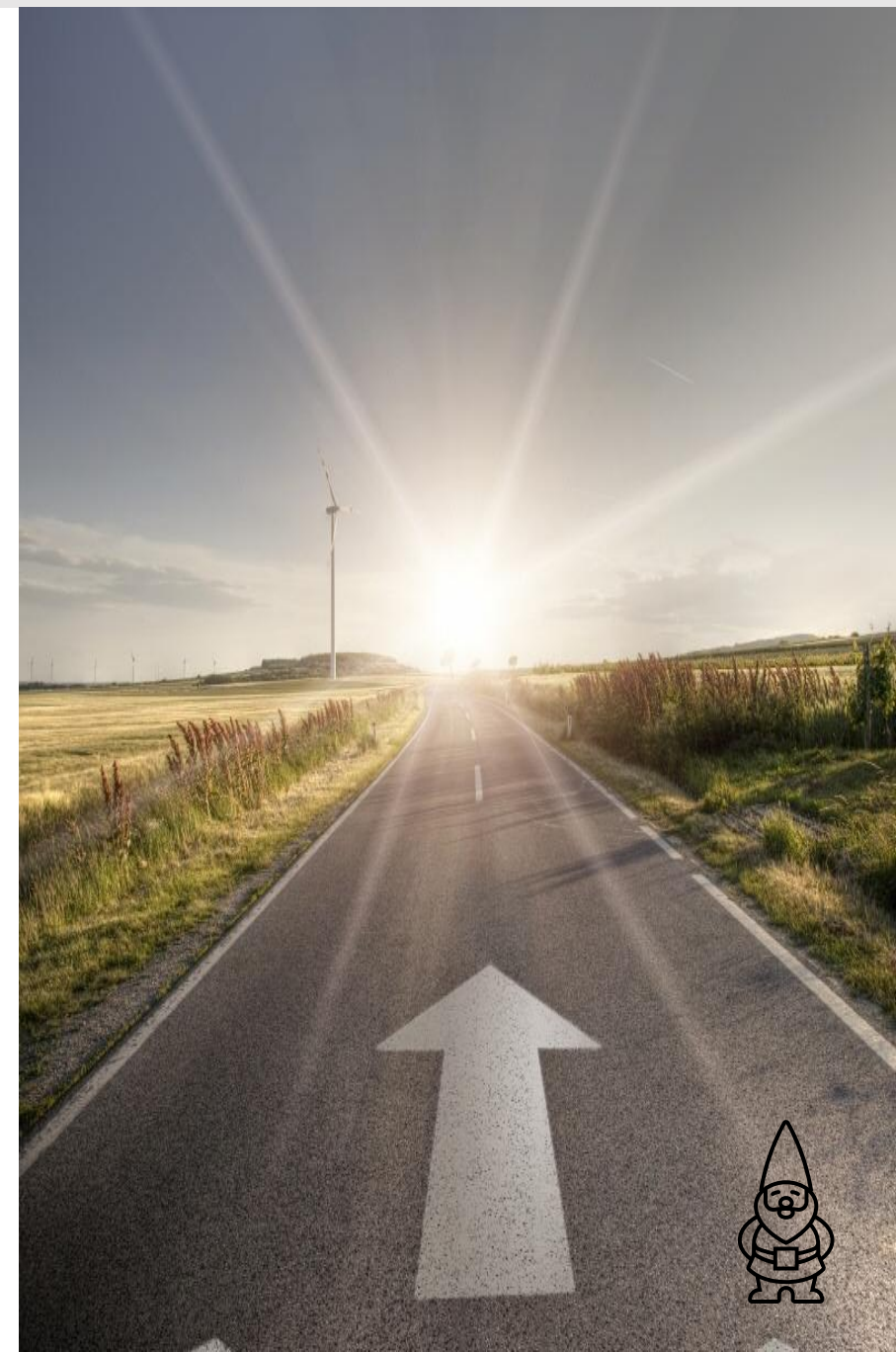
- ✓ Webbinar Byggnad

- ✓ Samverkan med 8 kommuner

BYGGNAD - 2023

- Teståret förlängs → oktober
- 1-2 nya versioner av modell, specifikation etc.
- Dialogmöten med kommuner och systemleverantörer
- Testdata

STATUS FÖR VISAT INTRESSE AV NGP, DEN 19 DECEMBER

- **Producenter**

Underskrivna avtal: 224 kommuner

Datamängd tillgänglig: 81 kommuner

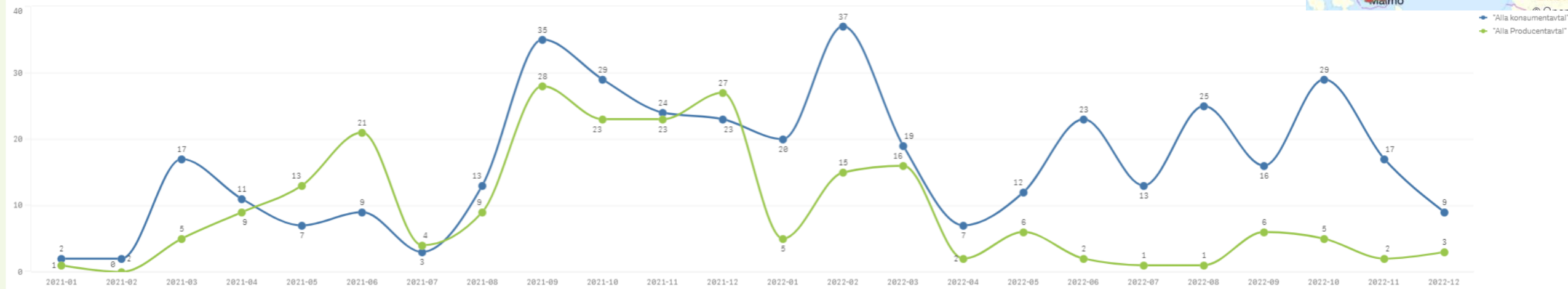
> 2600 detaljplaner tillgängliga!

- **Konsumenter**

Totalt 404 st Kommuner, myndigheter, företag och privatpersoner

Alla Producent/konsumentavtal per månad

KONSUMENTER SOM ANVÄNT API:ER

ca 30 kommuner har laddad ned detaljplan

ca 35 kommuner har sökt detaljplaner

ca 10 företag/personer sökt eller laddat hem detaljplan

- Sweco (flera olika konsulter)
- GISkraft
- Länsstyrelsen
- Svevia
- Nordvästra Skånes vatten

- FME
- QGIS
- Annat

UPPLEVDA NYTTOR FÖR KOMMUNER

med plattformen, digitala detaljplaner och specifikationer

- Drivit på arbetet med digitalisering
- Ökad kvalitet på datamängd
- Effektivare arbetsprocesser
- Ökad kompetens
- Ökad samverkan
- Nationell datamängd över kommungränser

INSPIRE-TJÄNSTER

Vad säger producentavtalet?

Lantmäteriets åtaganden avseende EU-direktivet Inspire

Om Producenten är en kommun tar Lantmäteriet på sig åtaganden enligt nedan för de datamängder där kommunerna är informationsansvariga enligt förordningen om geografisk miljöinformation.

Det innebär att:

- a) säkerställa att den nationella specifikationen är harmoniserad med Inspire:s dataspecifikation
- b) ta fram och publicera nationell visnings- och nedladdningstjänst som följer kraven i Inspire. Det gäller de datamängder som tillgängliggörs via Nationella geodataplattformen genom datavärd eller egna API:er.
- c) beskriva datamängderna och tjänsterna i Geodataportalen.

Metadata och tjänster ska finnas i Geodataportalen senast 2023-01-01

INSPIRE-TJÄNSTER

The screenshot shows the Geodata Portal search results for 'Detaljplan'. The page displays three metadata entries:

- Detaljplan - nedladdning
- Detaljplan - datamängd
- Detaljplan - visning

Each entry includes a search icon, a star for favorites, and icons for document, location, information, and sharing. The page also features a search bar, sorting options (SORTERA EFTER RELEVANS, FALLANDE), and a map of Sweden in the bottom right corner.

OM GEODATAPORTALEN
 I Geodataportalen kan du enkelt söka, hitta och titta på geodata.
 Lantmäteriet är nationell samordnare för geodataområdet och Sveriges kontaktpunkt för Inspire-genomförandet.

SNABBLÄNKAR
[Kontakt](#) [Frågor och svar](#)

LANTMÄTERIET
 Lantmäteriet,
 Lantmäterigatan 2C
 80182 Gävle
 Telefon: 0771-63 63 63
 E-post: support@geodata.se
www.lantmateriet.se

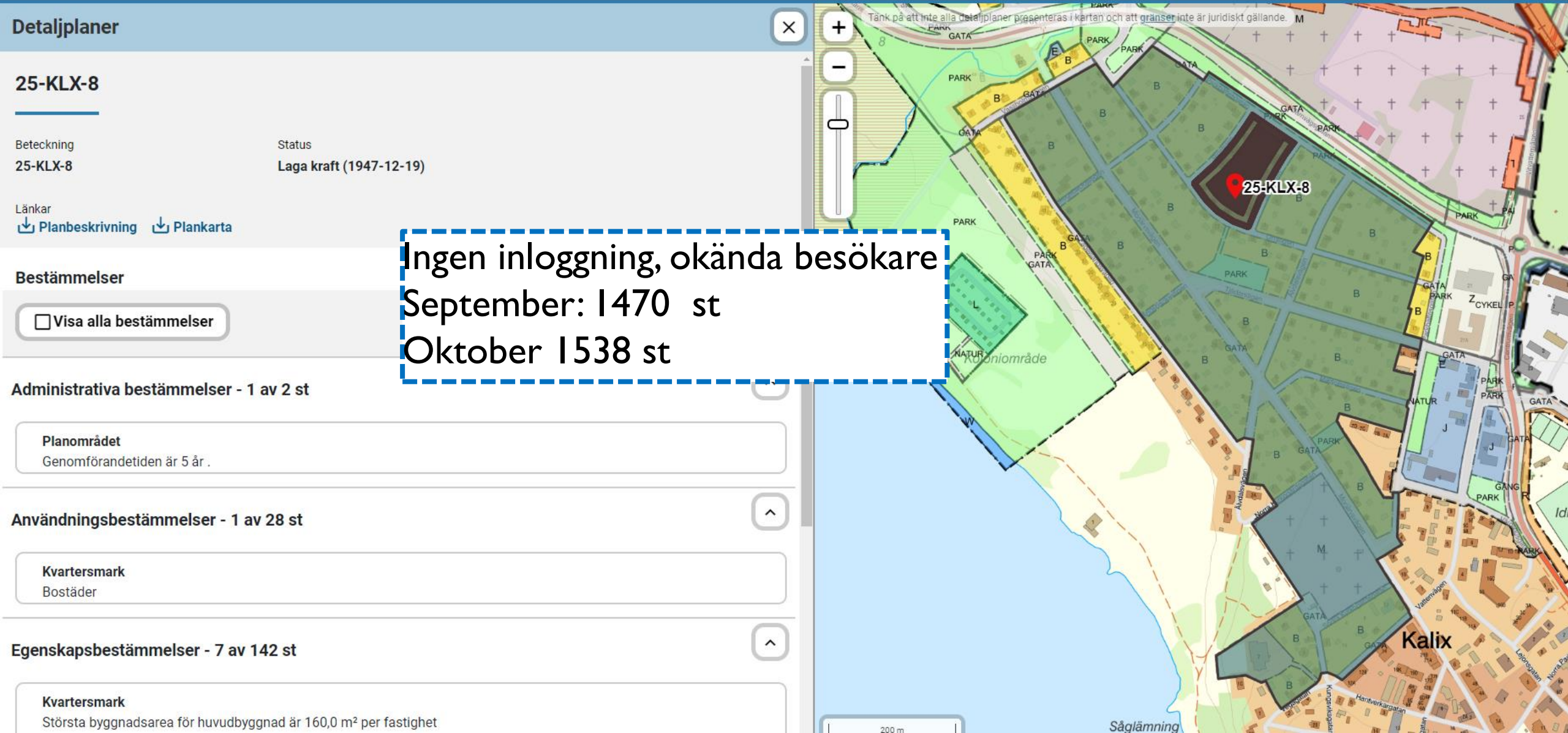
Tre metadata-poster:

Datamängd: Beskriver själva datamängden
 Detaljplan

Visning: Beskriver visningstjänsten för detaljplaner och innehåller länk till API:et för visning i NGP

Nedladdning: Beskriver sök/hämta-tjänsten för detaljplaner och innehåller länkar till API:et för sökning i NGP

Detaljplaner

25-KLX-8

Beteckning: 25-KLX-8
Status: Laga kraft (1947-12-19)

Länkar: Planbeskrivning, Plankarta

Bestämmelser

Visa alla bestämmelser

Administrativa bestämmelser - 1 av 2 st

Planområdet
Genomförandetiden är 5 år.

Användningsbestämmelser - 1 av 28 st

Kvartersmark
Bostäder

Egenskapsbestämmelser - 7 av 142 st

Kvartersmark
Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 160,0 m² per fastighet

Ingen inloggning, okända besökare
September: 1470 st
Oktober 1538 st

E-TJÄNSTEN DETALJPLANER.LANTMATERIET.SE

Detaljplaner x +

← → ↻ 🏠 detaljplaner.lantmateriet.se

🗨️ Tyck till 🍪 Cookies 🛠️ Hjälp 🌐 Languages

LANTMÄTERIET Järfälla 🔍 📍 ✕

Detaljplaner

Tranvägen 25

Beteckning: D 2005-09-01 Status: Laga kraft (2005-09-29)

Länkar: [OBS! Viktig info ang. plankartans höjdsystem RH00](#) [Planbeskrivning m.m.](#) [Plankarta](#)

Bestämmelser

Visa alla bestämmelser

Användningsbestämmelser - 1 av 1 st

Kvartersmark
Bostäder

Egenskapsbestämmelser - 6 av 11 st

Kvartersmark
Grundkonstruktionen ska vara radonsäkert utförd såvida inte undersökningar kan påvisa att förhållandena inte kräver detta

Kvartersmark
Största byggnadsarea är 130 m²

Kvartersmark
Huvudbyggnad ska placeras minst 4,0 meter från tomtgräns. Komplementbyggnad ska placeras minst 1,0 meter från tomtgräns

Kvartersmark
Minsta fastighetsstorlek är 600 m²

Kvartersmark
Högsta antal våningar är angivet som 1. Bestämmelsen har digitaliserats för att möjliggöra analyser, men används inte idag.

Kvartersmark
Endast friliggande hus

E-TJÄNSTEN DETALJPLANER.LANTMATERIET.SE

Detaljplaner

detailplaner.lantmateriet.se

Tryck till Cookies Hjälp Languages

LANTMÄTERIET Järfälla

Detaljplaner

Bestämmelser

✓ Visa alla bestämmelser

Användningsbestämmelser - 1 st

Kvartersmark
Bostäder

Egenskapsbestämmelser - 11 st

Kvartersmark
Grundkonstruktionen ska vara radonsäkert utförd såvida inte undersökningar kan påvisa att förhållandena inte kräver detta

Kvartersmark
Största byggnadsarea är 130 m²

Kvartersmark
Marken får inte förses med byggnadsverk

Kvartersmark
Huvudbyggnad ska placeras minst 4,0 meter från tomtgräns. Komplementbyggnad ska placeras minst 1,0 meter från tomtgräns

Kvartersmark
Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Kvartersmark
Marken får inte förses med byggnadsverk

Kvartersmark
Minsta fastighetsstorlek är 600 m²

Kvartersmark
Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Kvartersmark
Marken får inte förses med byggnadsverk

Kvartersmark
Högsta antal våningar är angivet som 1. Bestämmelsen har digitaliserats för att möjliggöra analyser, men används inte idag.

Kvartersmark
Endast friliggande hus

Tänk på att inte alla detaljplaner presenteras i kartan och att gränser inte är juridiskt gällande.

D 2005-09-01

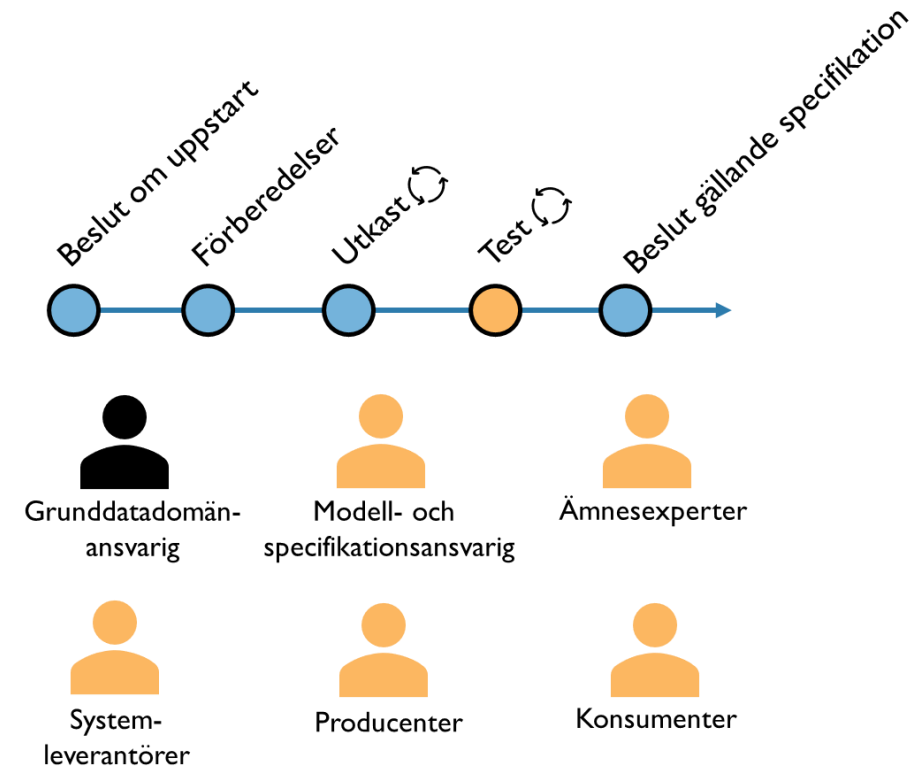

PLANBESKRIVNING

Förslag på nationell specifikation utskickad för förankring och synpunkter i två omgångar.

Beräknas att bli beslutad som gällande i januari 2023.

Till NGP ska planbeskrivningen även fortsättningsvis levereras som dokument eftersom ”taggad” text inte kan tillhandahållas nationellt av informationssäkerhetsskäl.

PÅGÅENDE OCH KOMMANDE DATAMÄNGDER

SSB

- Planbeskrivning
- Byggnad
- Översiktsplan
- Geotekniska markundersökningar
- Stompunkter
- Fornlämningar
- Riksintressen
- Administrativa indelningar

Grunddataarbetet

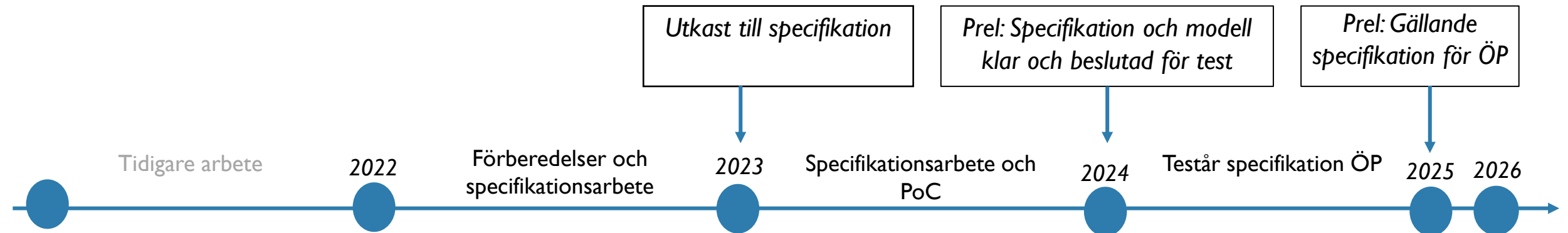
- Ytbildad väg
- Marktäcke/markanvändning

SBE (Smart Built Environment)

- Nationella specifikationer för storskaliga geodata

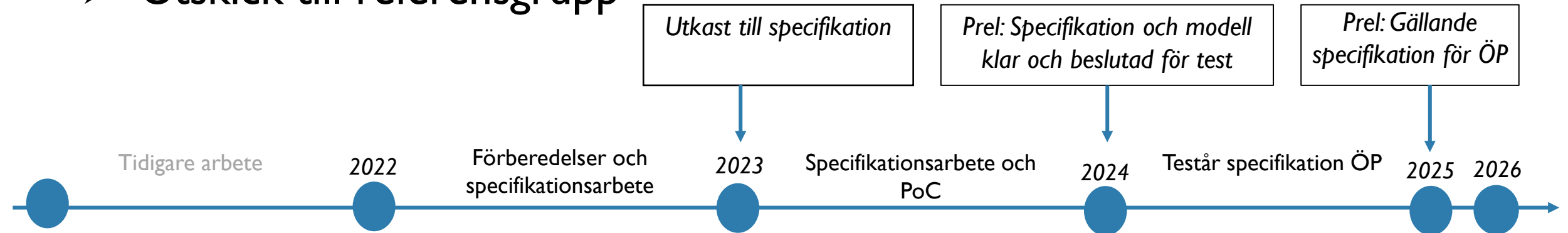
ÖP - VAD HAR VI GJORT UNDER HÖSTEN?

- ✓ Planerat och startat upp arbetet – etablerat arbetsgrupp
- ✓ Tagit fram första version av begreppsmodell
- ✓ Tagit fram första utkast på informationsmodell
- ✓ Tagit fram beskrivning av PoC
- ✓ Hållit första möte med referensgrupp + utskick
- ✓ Hållit möten med systemleverantörer + utskick

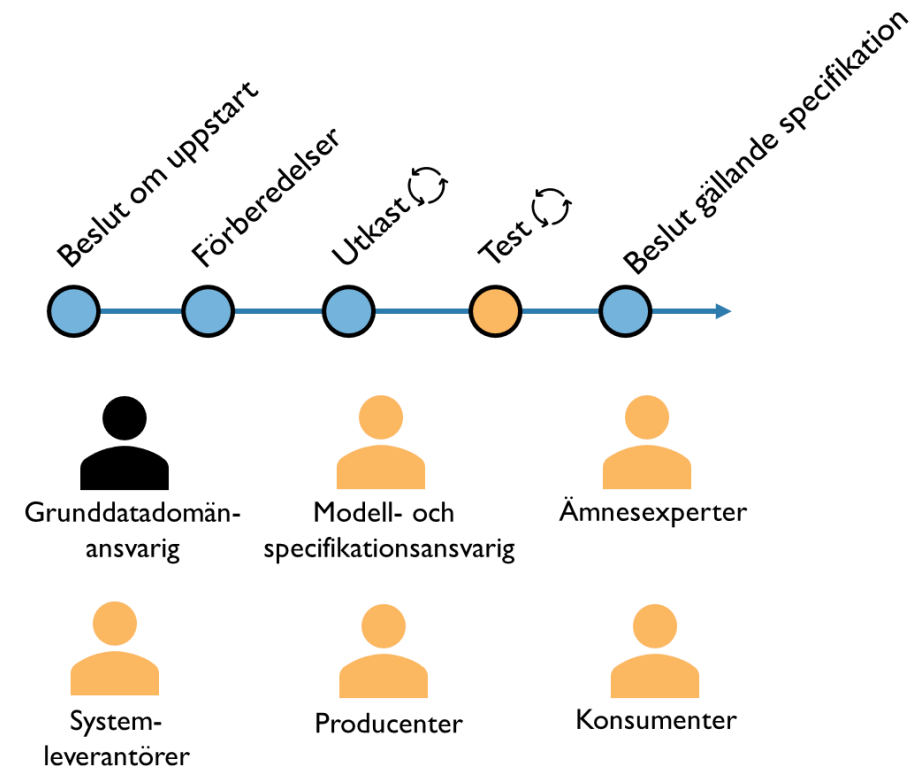
ÖP - VAD HÄNDER UNDER 2023?

- Genomföra PoC (med systemleverantörer, kommuner, Länsstyrelse)
- Ta fram beskrivning av information och attribut
- Ta fram utkast på specifikation
- Fortsätta arbetet med informationsmodell och specifikation
- Fortsätta diskussioner med systemleverantörer
- Utskick till referensgrupp

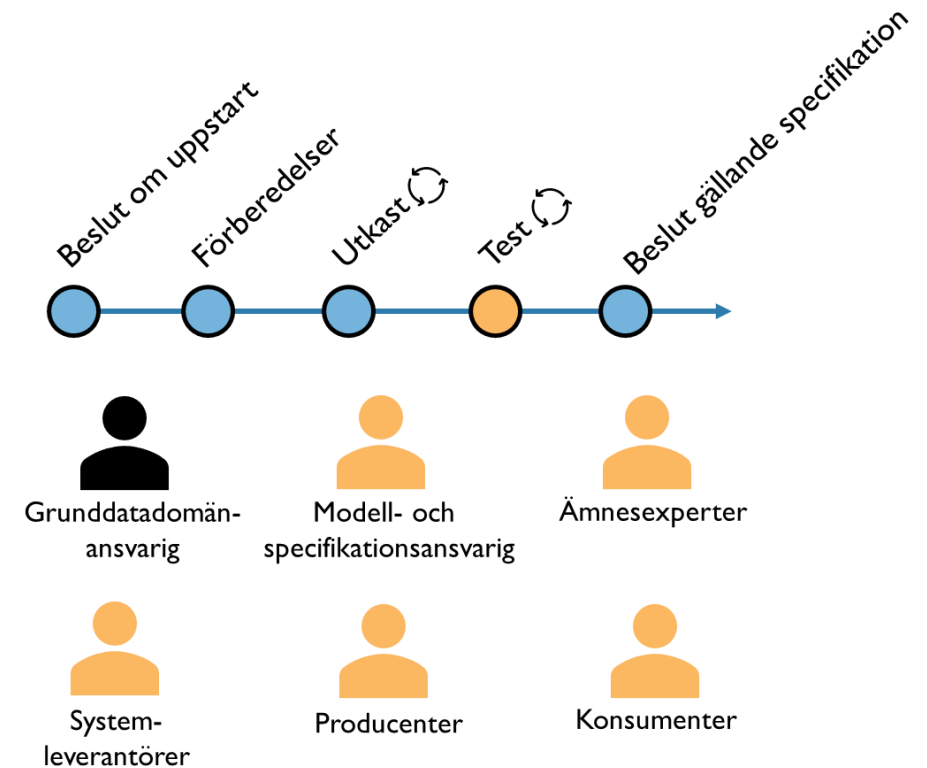
DIGITAL PLANBESKRIVNING

Förslag på nationell specifikation
utskickad för förankring och synpunkter.
Svar senast 14 oktober.

BYGGNAD

NS Byggnad version 1.0, test 5
Planerad publicering i mitten av oktober

STATUS FÖR ÖP-ARBETET

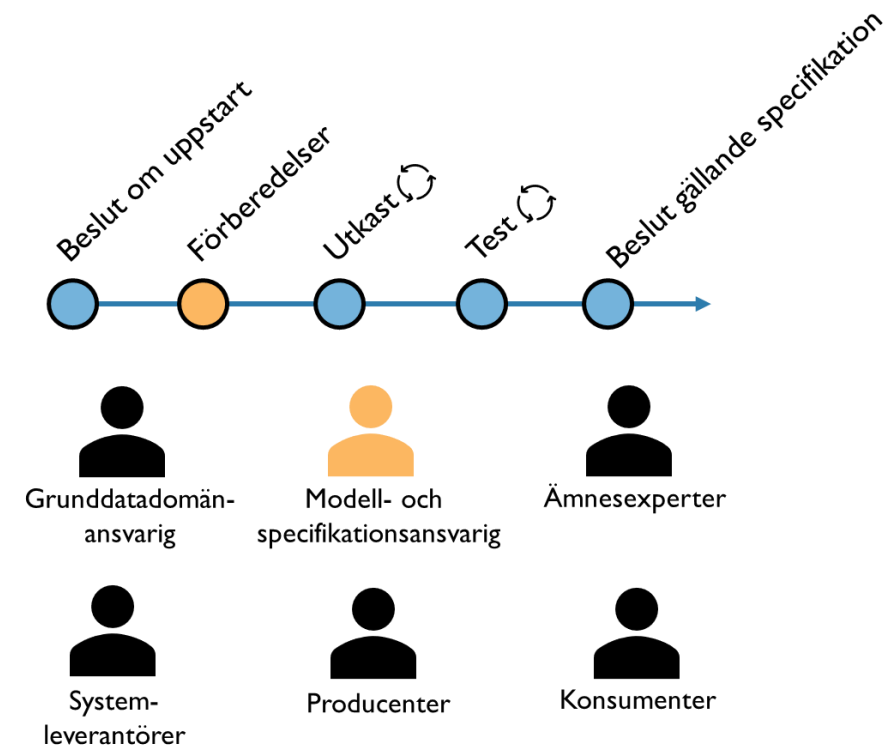
Arbetet leds av Lantmäteriet

Arbetspaketledare och arbetsgrupp på plats

Planering och uppstart av aktiviteter pågår

Planering av PoC för att testa modellen och

förankra arbetet

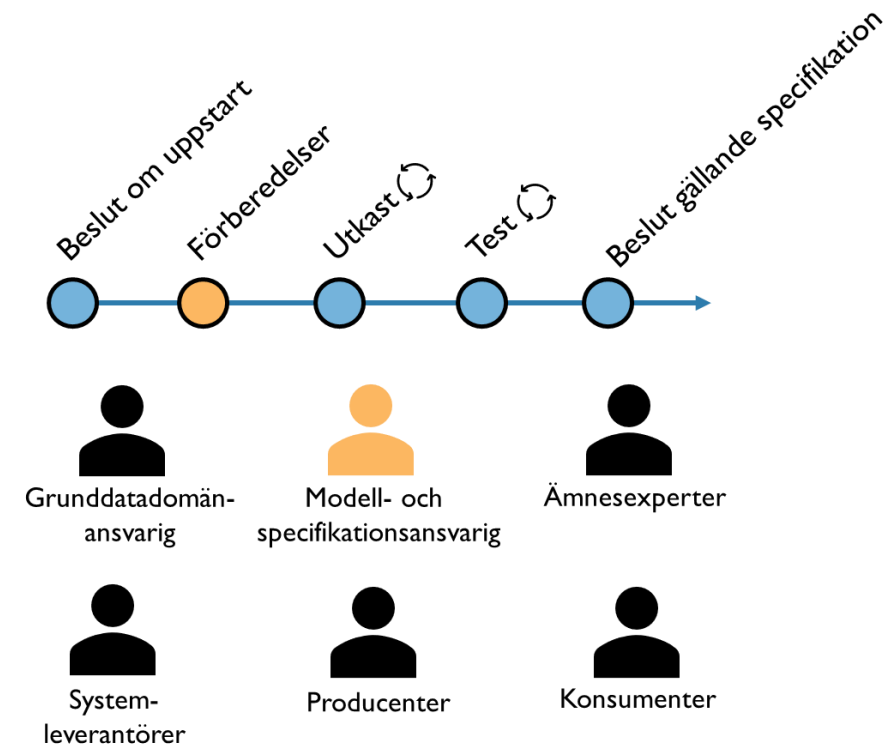

FORNLÄMNINGAR

Arbetet leds av RAÄ
 Informationsmodell påbörjad
 Planering av aktiviteter för att utreda
 förutsättningar och förankra innehåll

Vill du vara med och påverka genom att
 ingå i referensgruppen?

Anmäl dig till: smartsam@lm.se

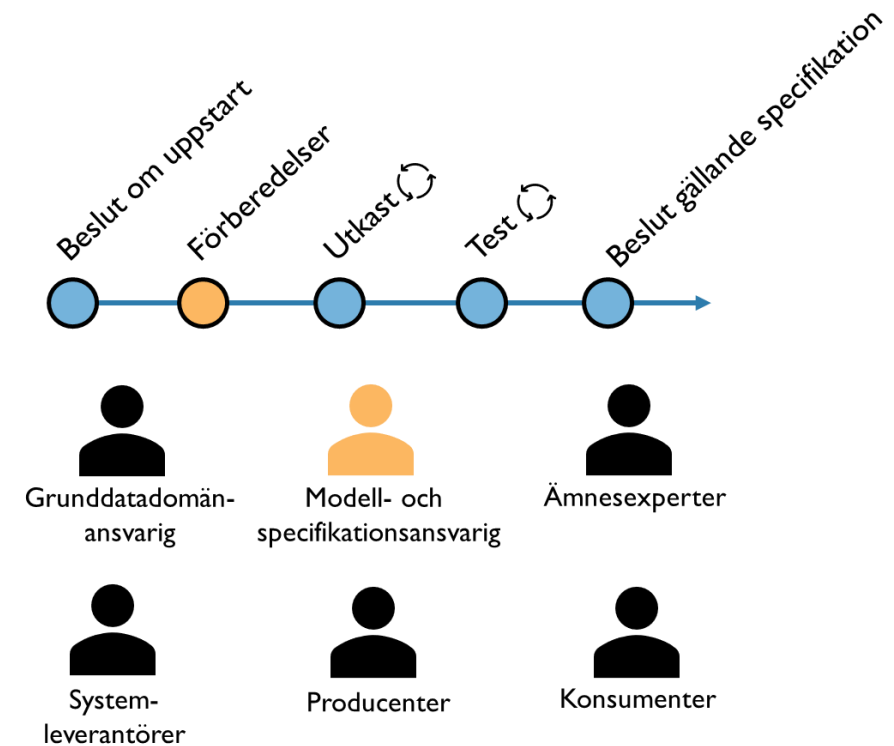

GEOTEKNISKA MARKUNDERSÖKNINGAR

Arbetet leds av SGU och SGI

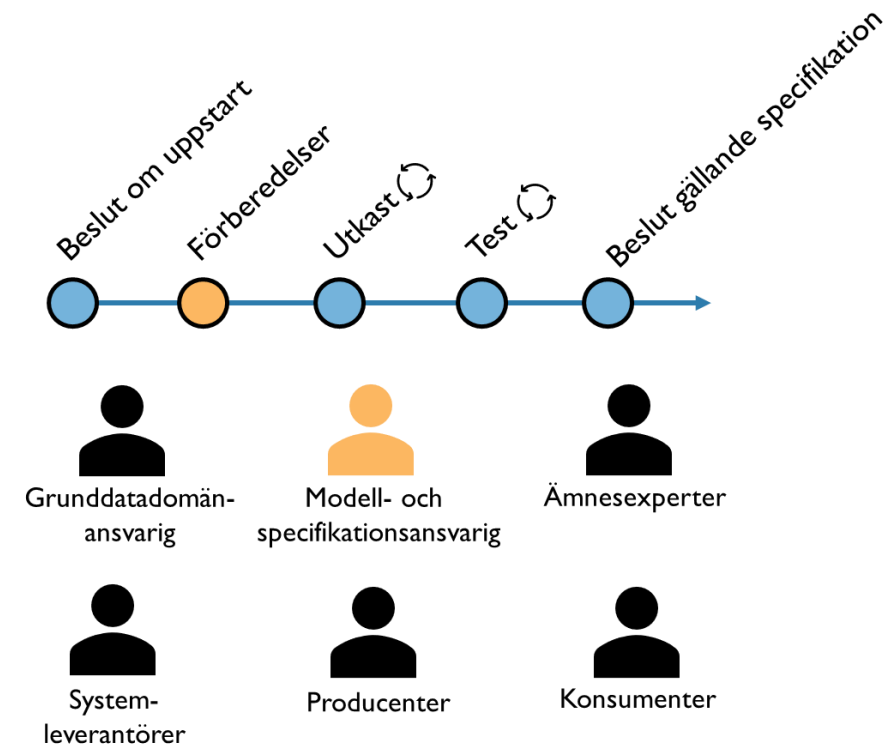
Projektledare på plats

Planering av aktiviteter och uppstart av arbetsgrupper pågår

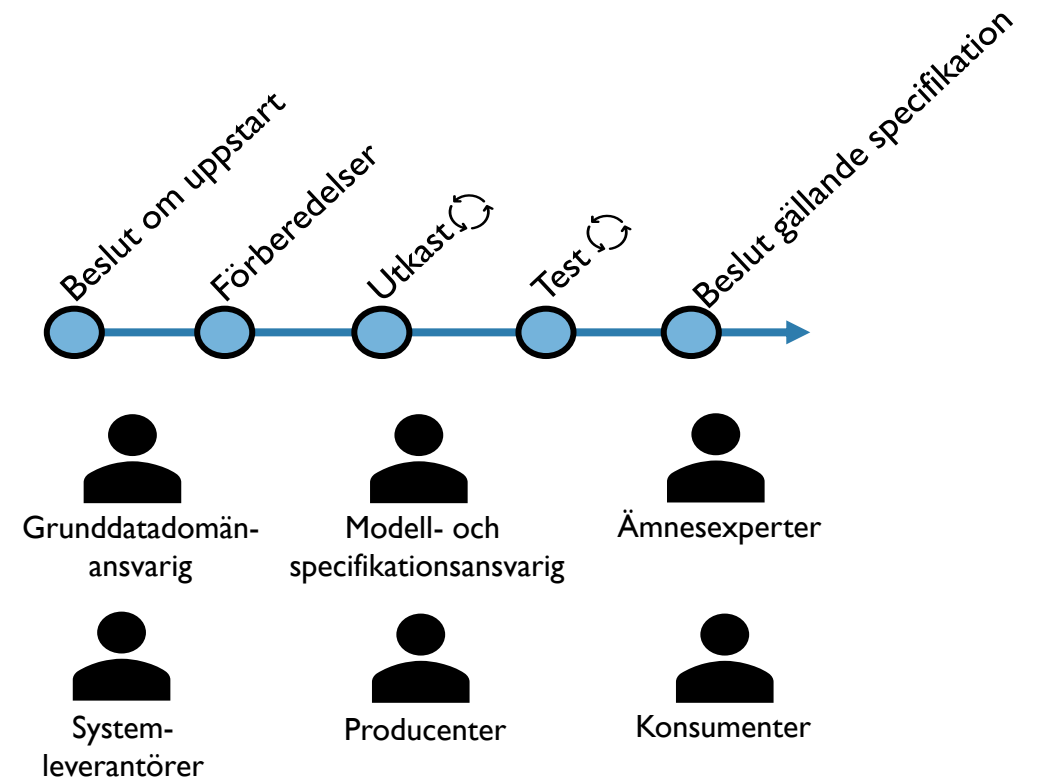
RIKSINTRESSEN (POC)

RAÄ och Naturvårdsverket har tagit fram informationsmodell för tre av fjorton typer av riksintressen. Planering av PoC för att testa modellen. Förankring av arbetet med övriga riksintresse-ansvariga myndigheter leder Boverket utifrån sin samordningsroll och som en del i sitt regeringsuppdrag.

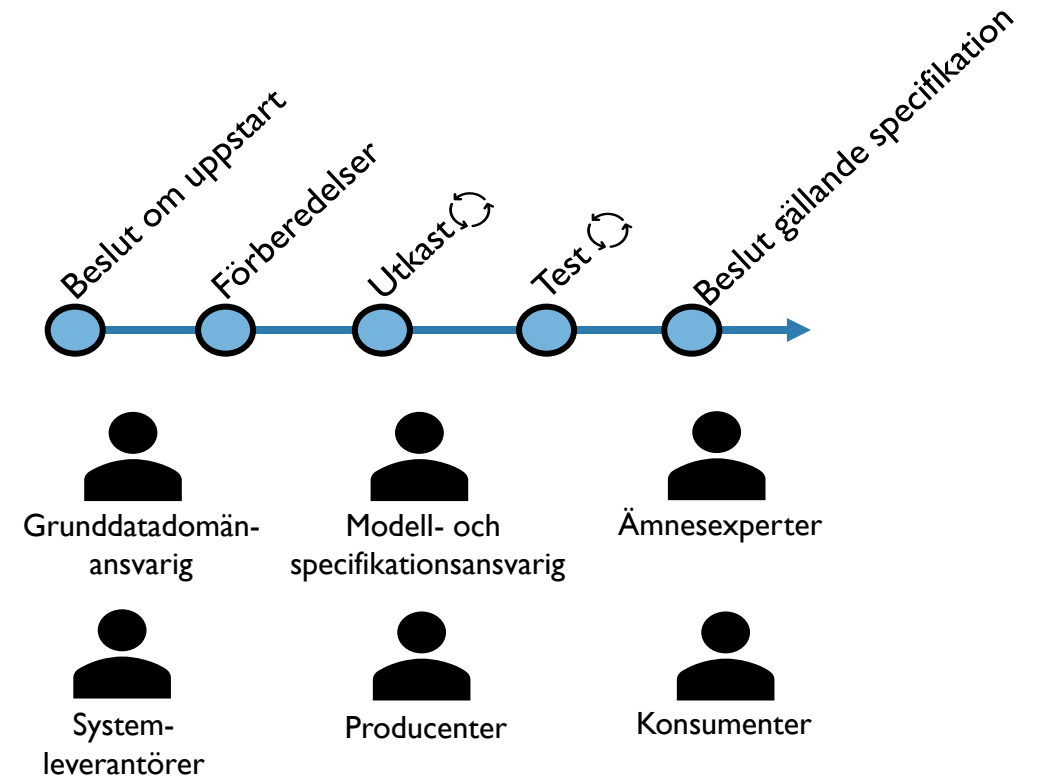
STOMPUNKTER

Lantmäteriet tillsammans med Dataverkstaden (ett Vinnova-finansierat projekt som kommer att pågå under två år (2022-2023) med en budget på cirka 8 miljoner kronor.) Håller på att starta upp arbete med Nationell specifikation för stompunkter, beslut om uppstart väntar.

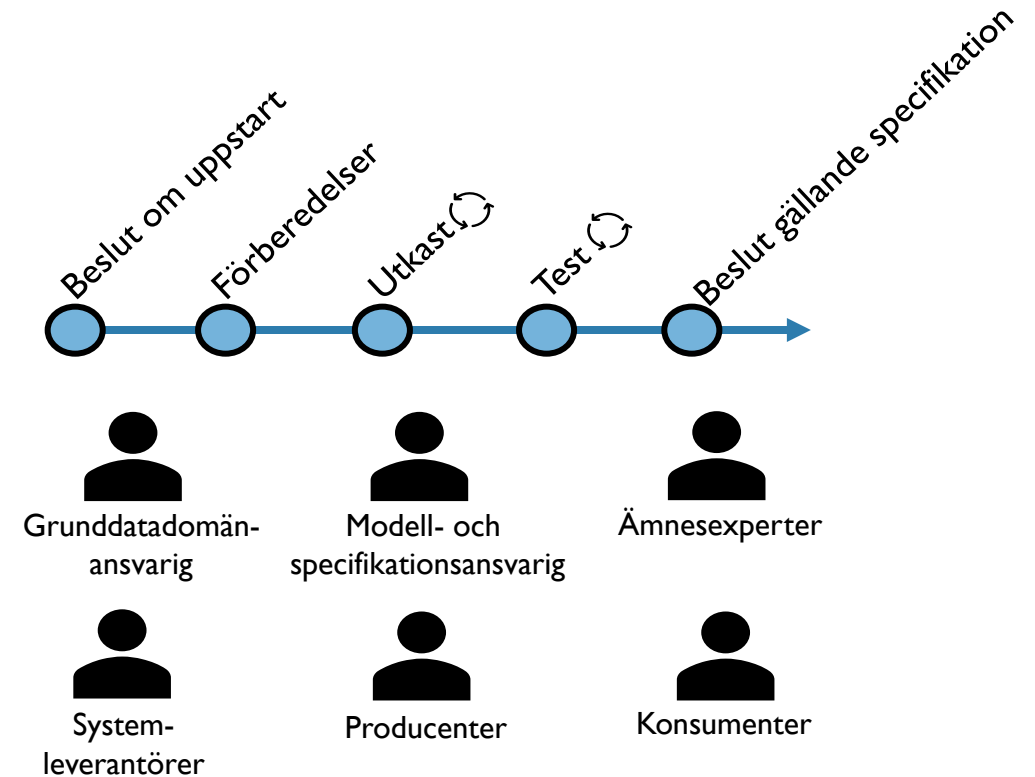
KOMMUNERS STORSKALIGA DATA

Lantmäteriet tillsammans med 3CIM (ett Formas-finansierat projekt inom Smart built environment). Projektet beviljat uppstart i dec 2022, då prioritering av ett antal datamängder kommer ske för uppstart av arbete med nationella specifikationer.

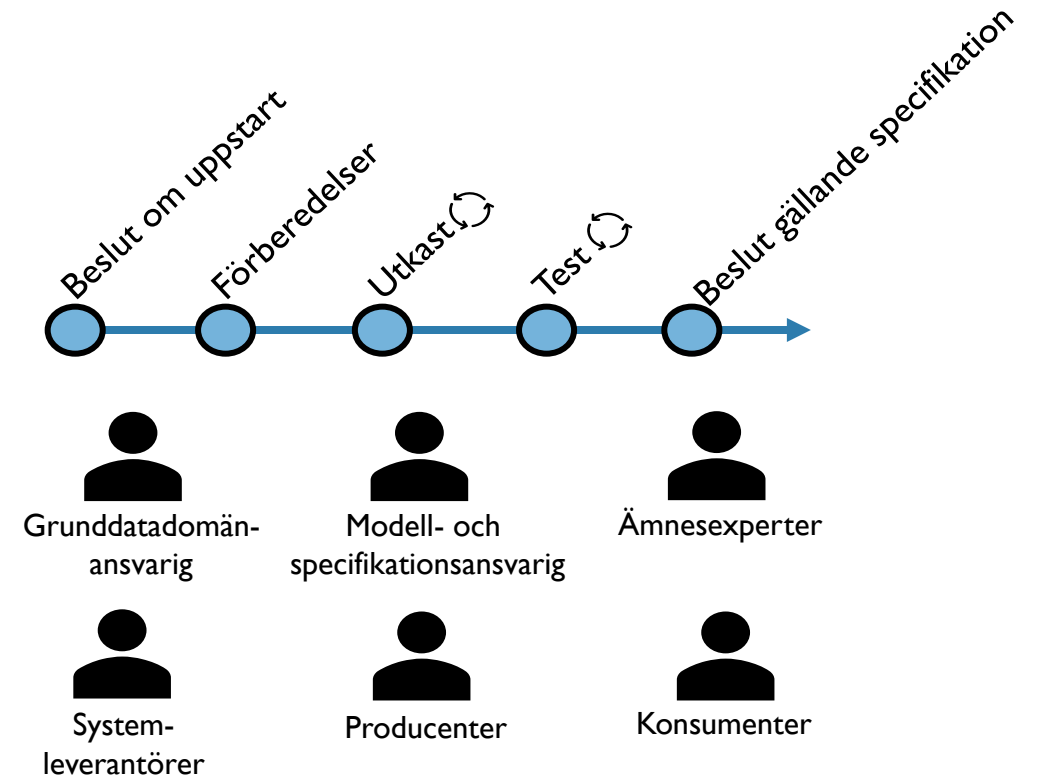
MARKTÄCKE OCH MARKDETALJER

Lantmäteriet tillsammans med myndigheter i geodatarådet. Arbetet pågår med att definiera datamängder i dessa teman för att därefter påbörja arbetet med nationella specifikationer för dessa. Även ytbildade vägar hanteras i samma arbetsgrupp.

ADMINISTRATIVA INDELNINGAR

SCB håller på att initiera ett arbete för att kunna vara modell och specifikationsansvarig för detta tema och ansvara för nedbrytning till datamängder och framtagande av nationella specifikationer.

GEODATARÅDET

”Geodatarådet består av aktörer inom geodataområdet och ska ge råd i frågor som gäller Lantmäteriets samordningsroll. Medlemmarna i rådet utses av regeringen.”

- Boverket
- Försvarsmakten
- Havs- och Vattenmyndigheten
- MSB
- Naturvårdsverket
- Rymdstyrelsen
- Skogsstyrelsen
- SCB
- SGI
- SGU
- Sjöfartsverket
- SMHI
- Trafikverket
- En ledamot som företräder Länsstyrelserna
- Två ledamöter som representerar kommuner och regioner
- En ledamot som representerar lärosäten och forskningen.

FOKUSOMRÅDEN INOM GEODATARÅDET

1. Vita område på kartan

Skär genom flera samhällsutmaningar i flera frågor tex behövs mer användbar geodata för att klara de flesta samhällsutmaningarna tex mycket viktigt för klimatanpassning.

2. Geodataområdet 2040

Hur ser vår gemensamma framtidsbild ut för geodataområdet? Syftet med fokusområdet är att ta fram en beskrivning om hur vi vill att området ser ut i ett framtida läge.

3. Kustzonskartering

För att klara en framtida digital miljö så krävs gemensam lagring, gemensam tillgång, gemensamma säkerhetsarbete m.m.

4. Grunddatadomän för geografisk- och fastighetsinformation

Denna aktivitet är viktiga ur alla samhällsutmaningar som beskrivs i den nationella geodatastrategin

5. Ett säkert och robust samhälle

FÖRUTSÄTTNINGAR

- Lantmäteriet föreslås tilldelas 3mnkr under 2023 för fortsatt arbete med att etablera grunddatadomän.
- Mandat och långsiktig finansiering saknas ännu.
- Vi fortsätter att skapa förutsättningar, i enlighet med föreslagen ”milstolpeplan”

MILSTOLPAR 2023

- Långsiktigt mandat och finansiering för implementering av grunddatadomän säkerställt
- Lagringsstruktur framtagen och modellbibliotek för utbytes- och begreppsmodeller etablerat
- Beskrivning av krav metadata och kvalitet framtagen
- Resursmodeller är framtagna och förankrade
- Ett antal teman inom domänens har sitt innehåll och sina datamängder definierade och beskrivna som Nationella grunddata.
  - Marktäcke/Markanvändning/ytbildade vägar
- Informationsutbytesmodell, begreppsmodell, begreppslista, metadata, kvalitetsdokumentation nationella specifikationer och tjänster framtagna
- Resurser för utveckling och förvaltning av grunddatadomän finns
- Ytterligare teman realiseras inom smartare samhällsbyggnadsprocess

SUMMERING

Externa informationsmöten vt 2023, kl. 13-14

- mån den 13/2
- mån den 27/3
- mån den 8/5
- mån den 19/6

Information publiceras på lm.se/smartsam och nyhetsbrev

God jul
Och
Gott nytt år!

ÄNDRING AV DETALJPLAN

Vad: [Webbinarium](#)

När: 2 februari kl.09:00 - 11:00

Informationstillfället vänder sig till planhandläggare, plankonsulter m.fl. som:

- tar fram och tillgängliggör detaljplaner i den nationella geodataplattformen
- skickar in detaljplaner för registrering i fastighetsregistret

TACK FÖR IDAG

Kommande informationsmöte är måndag den xx xxx.

Läs mer på www.lm.se/smartsam